

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

UMRL JE V LJUBLJANI dr. Silvan Hrašovec, vis. sod. svetnik v pokoju, brat prvega slovenskega župana v Celju dr. Jurija Hrašovca in oče znane slovenske pianistke prof. Silve Hrašovec.

V CERKNICI JE IZDIHNIL vpokojeni župnik Ivan Štrajhar. NA BLEDU se je poslovil od tega sveta nekdanji hotelir pri Petranu Miha Černe.

DR. NIKO ZUPANIČ, ki je znan tudi marsikateremu Amerikancu, se iz časa prve svetovne vojne je obhajal v Novem mestu s svojimi sošolci 50 letni- co gimnazijske mature. Le štirje so dočakali častitljivo obletnico.

OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA KNJIŽEVNIŠTVA. — Slovenski književniki so imeli svoj občni zbor 24. junija. Ker mora biti v Jugoslaviji vse prav usmerjeno, so književniki volili na vsa važnejša mesta v odboru dobre komuniste, tako da se noben član ne bo mogel kdaj splašiti in kje stopiti iz določenega tira. Za predsednika je izvoljen Miško Kranjc, za podpredsednika F. Bevk, za tajnika Janez Logar. Včasih so v dani literari pozdravili Franc Jožefa, kasneje kra-

Zed. države bodo pripravile proračun za potrebe Evrope

S tem hočejo pohiteti z Marshallovim načrtom za obnovo Evrope

Washington. — Zed. države so odločene, da bodo kolikor mogoče pohitile z Marshallovim načrtom za obnovo Evrope, zato bodo pripravile svoj lasten proračun, koliko bo Evropa potrebovala, da se bo postavila na noge.

Ta proračun bo ameriška vlada primerjala z onim, ki ga bodo predložile evropske države o svojih najnujnejših potrebah.

Nekateri računajo, da morajo biti Zed. države pripravljene dati ali posoditi Evropi med 15 in 20 milijardi dolarjev v prihodnjih štirih ali petih letih.

Zed. države bodo poskušale dobiti za Marshallov načrt tudi države vzhodne Evrope, ki se zdaj še nočejo pridružiti.

Zed. države bodo tudi delale na to, da se porabi za ta načrt nemško in avstrijsko industrijo pod primernim nadzorstvom, da ne bosta izdelovali vojaških stvari.

Po 20 letih sta se zopet poročila

Hartford, My. — A. B. Faris, star 99 let in njegova nekdajša žena Maggie, sta se zopet poročila. Pred 20 leti sta se ločila in šele zdaj spoznala, da drug brez drugega ne moreta živeti.

Ne odlašajte!

Nabavite si BESEDNIAK DR. KERN dokler je še zaloga. Naročite ga lahko v naši upravi. Pošljemo tudi po pošti, če pošljete \$5.00. Naslov:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.

Od severnega do južnega tečaja je določena črta za obrambo

Jugoslavija je prišla 33 oseb za umor duhovnika

Jugoslavija ne dovoli poročati o stanju prelata Ukmarja

Trst. — Jugoslovansko časopisje poroča, da je bilo aretiranih 33 oseb radi umora duhovnika Miroslava Buseliča zadnjo nedeljo v Lanišću, Istru. Duhovnika je ljudska družba dobesedno obglavila, ko je hotel braniti prelata Ukmarja, ki je prišel zadnjo nedeljo birmovat v ta kraj.

Jugoslovanske oblasti ne pušče nobenih vest v javnost o zdravstvenem stanju Msgr. Ukmarja, ki so ga težko ranjenega prepeljali v Reko. Po besedah ljudi se po birni udrti v zakristijo v Lanišću in tam težko poškodovani Ukmarja, ki ima počen lobanjo in več u- bodljajev z noži po telesu. Duhovnika Buseliča so pa z noži in srpi obklali ter mu končno odrezali glavo.

Tržaški škof Santin je obdolžil jugoslovanske komuniste, da so začeli z odprtim bojem proti aktivnostim cerkve.

(Potem bomo pa zopet čitali izjave protestantovskih duhovnikov iz Amerike, da v Jugoslaviji ne preganjajo cerkve.)

Iz raznih naselbin

Chicago, Ill. — Umrl je rojak Joe Žitnik, doma blizu Ljubljane. Bolehal je več časa. Zapušča ženo in dva sina. Pogreb je bil po katoliških obredih. Naj počiva v miru božjem.

Vile rojenice so se zglasile pri družini H. Bogolin in jim pustile zalo hčerko. Čestitke!

Na bolniški postelji se še vedno nahajata pod domačo oskrbo John Starc in Frank Vaypotich. Prijatelji naj ju ob priliki obiščejo.

Farmerji vedno bolj rabijo kemijo

Washington. — Na trgu je nova kemična preparacija za uničevanje plevela. Imenuje se "2, 4-D." Ako se ga poseje po njivi takoj, ko se vseje koruzo, zamori vsak plevel do globočine 3-8 palca.

Jugoslavija odobrila tri pogodbe

Belgrad. — Prezidij je odobril mirovne pogodbe za Italijo, Bolgarijo in Ogrsko. Jugoslavija bo dobila \$200,000,000 v vojni odškodnini od bivših o- siških pomočnic.

Moskva noče posredovati radi Petkova

Moskva. — Andrej Višinski, pomožni zunanji minister je odgovoril na ameriško in angleško noto, naj bi Rusija posredovala pri bolgarski vladi, da se ne izvrši smrtna kazen na Nikolaju Petkovu. Višinski je izjavil, da se Rusija ne mara vmešavati v notranje zadeve Bolgarije.

V ITALIJI MORE IMETI LE BOGATAŠ AVTOMOBIL

Rim. — Kljub temu, da si zamorejo samo bogataši privo- ščiti avto v Italiji, pa pričaku- je avtna industrija, da bo zgra- dila letos do 40,000 vozil. Ce- nejši avto stane v Italiji \$3- 000, boljše vrste pa \$10,000. Najmanjše avtno kolo stane \$100, večjega obsega pa \$200. Gazolin plačujejo po \$1 galo- na na črni borzi je pa po \$2.50.

O, ja, kapitalistične konzerve so mu pa šle v slast!

Teodor Andrica, ki se nahaja zdaj v Jugoslaviji in ki je časnikarski poroče- valec za Cleveland Press, poroča iz Belgrada o slede- čem zanimivem, pa tudi značilnem slučaju.

Z nekim komunistom vi- šje šarže je sedel pri kosi- lu. Komunist mu je na dol- go in široko razlagal "kri- minalno zadržanje ameri- škega kapitalizma proti jugoslovanskim delav- cem."

Ves čas tega razgovora sta dotični komunist in An- drica pridno segala po je- dilih, ki jih je poslala UNRRA v Jugoslavijo. An- drica si ni mogel kaj, da ne bi fanatičnemu komuni- stu pokazal na jedila ki jih je poslal Jugoslaviji "tisti smrdljivi ameriški kapitalizem," brez kate-rega bi si Jugoslavija ne mogla pomagati na noge, kakor si je.

Komunist pa niti to ni spravilo v zadržano. Na ta Andricov dokaz je samo rekel, "da Amerikanci pač ne razumemo duha nove Jugoslavije, katere simbolj je Tito."

Po teh besedah je s po- dvojno energijo segel po dobrotah, ki jih je poslala Amerika za želodce jugo- slovanskih komunistov.

Lačna Evropa bo zopet kmalu zahtevala več živeža od Amerike

Washington. — Na ameriške zaloge živil bo kmalu večji na- val. Vzrok je to, ker je bila po vsej Evropi velika suša in letina bo mnogo manjša kot se je pričakovalo. Pričakuje se, da bo šlo iz Amerike še več ži- veža in sicer predvsem mesnih konzerv, mlečnih izdelkov, sladkorja in rib. Ameriška ar- mada v Evropi hoče suhega fi- žola in graha, kolikor ga more dobiti.

Suša bo izdatno zmanjšala pridelavek krompirja v Nemčiji, Franciji, Angliji, Italiji in drugod. Posušila je pašnike, zato ni mleka. Manjši bo pri- delek sladkorne pese in namiz- ne zeljenjave.

V Nemčiji, kjer so pridelali največ krompirja, je suša na- pravila tako škodo, da bo pri- delek od 25 do 50% manjši kot normalno.

Na vseameriški konferenci v Braziliji je bil odobren načrt za obrambo vse zapadne hemisfere, v kateri je vključena tudi Kanada, Greenlandija in Alaska pa vse dol do najbolj južne ameriške republike.

Rio de Janeiro. — Pododsek 14 republik, ki ga je posta- vila vseameriška konferenca, je odobril načrt, da se ustvari "varnostna cona" za vso zapadno hemisfero od severnega do južnega tečaja. V slučaju napada bodo to cono branili vsi ameriški narodi oziroma republike.

Po tem načrtu bo smatran vsak napad na katero koli a- meriško deželo kot napad na vse ameriške države in vsaka ameriška republika bo obveza- na priti na pomoč.

Ameriške republike so se sporazumele v tem, da bo ta ob- rambna pogodba veljavna toli- ko časa, da Zveza narodov sto- ri potrebne korake za splošno varnost in mir.

Sprejet je bil tudi predlog, da dve tretjini ameriških re- publik odloči, kakšno akcijo se zavzame proti napadalcu. Ar- gentina je bila zadnja, ki je na to pristala.

Pričakujejo, da bo konfe- renca zaključena koncem ted- na in da bo prišel pred za- ključkom na konferenco ame- riški predsednik Truman, ki bo delegate ameriških republik po- zdravil.

Vsekakor je ta zveza 20 ame- riških republik skrajno važne- ga pomena za današnje nestal- ne razmere. To je sila, ki se lahko postavi v bran vsemu svetu. Važen je zaključek, da bodo vse ameriške republike rabile ene vrste orožja, kar je bilo že prej sporazumljeno med Zed. državami in Kanado.

Purani bodo prišli bolj zgodaj na trg

New York. — Radi visoke ce- ne piči bodo rejci poslali pura- ne en mesec prej na trg kot druga leta. Navadno so jih po- slali na trg koncem oktobra. Bo jih pa kakih 15% manj kot druga leta.

Slika iz Benetk. — Slavní gondolier z zavistjo zre v motorni čoln, ki mu odjeda kruh. Ves promet po be- neških kanalih so dozdaj opravljali gondolierji s svo- jimi čolnički. Zdaj so pa začeli vršiti promet tudi mo- torni čolni, ki računajo za osebo komaj eno desetino te- ga, kar računa gondolier.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Vstopnice za banket—

Vstopnice za slavnostni ban- ket, ki bo v nedeljo v počast Msgr. B. J. Ponikvarja, osta- nejo v predprodaji do sobote, če ne bodo že prej razprodane. Pripravljenega bo za 400 oseb. Kdor se namerava udeležiti banketa, naj si preskrbi vstop- nico pravočasno. Dobe se pri vseh cerkvenih odborikih, pri Mr. Grdini v North American banki, v Orazmovi slaščičarni v SND in v našem uradu.

Važen sestanek—

Clevelandske podružnice Slo- venske ženske zveze so vablje- ne, naj pridejo v lepem številu na sestanek jutri večer ob 7 v šolo sv. Vida. Treba je ukre- niti vse potrebno radi prire- ditve 7. sept., da bo vse pri- pravljeno in preskrbljeno. — Vsaka naj bo pripravljena, da pomaga po svojih močeh.

Poroka—

V soboto ob 11 se bosta poro- čila v cerkvi sv. Vida Anne Mo- čilnikar iz John J. Smith. Ne- vesta je hčerka Mr. in Mrs. Florian Močilnikar iz 1096 E. 64. St., ženin je pa doma iz Ashtabula, O. Poročne obrede bo izvršil Rev. Ernest Smith, ženinov stric. Sprejem gostov bo v klubovih prostorih Lake Shore Post, prej Knausova dvorana, od 4 pop. naprej. No- voporočena se bosta odpeljala na medeno potovanje v Kana- do, potem bosta stanovala pa na 655 E. 14th St., Erie, Pa. Vse najboljše jima želimo v novem stanu.

Polzvedovalni kofiček

Terezija Skupek, Fužina št. 21, p. Zagradec, bi rada zvede- la za naslov brata Jima Kun- stelj. Če kdo ve zanj, ali če sam čita te vrstice, naj se zgla- si pri Mrs. Jennie Strnad, 1415 E. 51. Ht., Cleveland, Ohio.

Upajo, da bolezen ne prode iz Mehike

Washington. — Ameriški ži- vinorejci upajo, da bolezen na parkljih in smrkcu pri goveji živini, ki razsaja po Mehiki, ne bo prodrla čez Rio Grande. V Mehiki pobiljejo do 3,000 obo- lele živine na dan, da bi zamo- rili epidemijo. Dozdaj so pobi- li v Mehiki že nad 300,000 glav živine. Ameriška vlada pomaga z denarjem pri tem.

Papež je sprejel pri sebi Taylorja

Rim. — Papež Pij je spre- jel v avdienci osebnega posla- nika, predsednika Trumana, Myron Taylorja. Govorila sta več kot 2 uri. Avdijenca je bila v gradu Gondolfo, ki je papeže- vo poletno bivališče.

K mornarici se kaj pridno vpisujejo

Washington. — Tekom juli- ja se je vpisalo k mornarici še enkrat toliko novincev kot v ju- niju. Mornarica hoče imeti do konca leta do 400,000 mož.

Indija postavi spomin Gandhiju

Bombay. — Svoboda Indija bo postavila Gandhiju, borcu za svobodo Indije, 150 čevljev visok spomenik v tem mestu. Napravljen bo po vzoru ame- riške boginje Svobode.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
pisal IVAN ZOREC

Po dolini z Mrzlega polja se je čez veliko cesto proti Stični ulival širok val urnih konjnikov in se po kapljah razlivala za beguni, ki so, kakor piščeta pred kraguljem, bežali vsi navzkriž. Kar je bilo mladih in brzopetih, so nekateri ušli v Štorovje in v virsko skalovje, druge so Turki polovili, povežali in odgnali proti samostanu; stari in nadložni še do tja niso mogli, omagali so. Strašni divjaki niso marali nobenih zamud in zavir: med vpitjem in smehom so jih sekali s sabljo in boli s sulico.

Gospod Ambrož je med tem z opatom in tistimi starimi menihi prišel na vrh Vinograda. Tu so postali in gledali navzdol. Turki so po polju lovili begune in se bližali samostanu.

Plemič, lomila ga je sveta jeza, je nespoštljivo revskal v opata:

"Kdo neki o tistile vitezi, ki sekajo in bodejo uboge tlačane? Pa ne, da bi bili Turki? Morda so res, kaj menite? Dežela je sicer velika, a prišli so prav v Stično, na božjo pot so prišli..."

Opat Urh se je spomnil pametnega Trlepa, z rokami si pokrili obraz in zaihtel na ves glas, menihi starčki pa za njim.

Are You Going To Make a Speech? Learn The Easy Way

For better results to Speak Effectively. The Sound-Mirror with a Personal Rating Sheet will train you in 3 Private Lessons to Teach Yourself.

H. L. Ballentine

(Teacher of Speech)

20 YEARS CLEVELAND HIGH SCHOOLS

Phone SW 0584

7-11 A. M. - 5-9 P. M.

1824 E. 97th St.

HELP WANTED MALE

DIE REPAIRMEN

PUNCH PRESS

OPERATORS

2nd and 3rd Shift

Piece Work

Some Overtime

THE GEOMETRIC

STAMPING CO.

1111 E. 200th St. IV. 3800

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

nožem, s sabljo ali sulico. Vse polje proti Muljavi je bilo krvavo in posejano z mrtvimi ali umirajočimi mučeniki.

Z rebri pod Velikim borštom so ubegli menihi kleče gledali muko svojih samostanskih bratov in se na ves glas jokali. Samostan in cerkev sta treskajoče gorela s plemenom in se rušila sama vase... Le pepel in razval sta ostala, kjer je že čez tri to let stal slavn istiški samostan, tihi dom dela, molitve in pokore, za vso Dolenjsko stran pa največje središče pravice, dobrote in učenosti.

XLVI.

Trlep je tisto dopoldne bil ves nemiren. Meneal je po gradišču sem, meneal je tja in revskal v begune.

Kar ti je straža v cerkvenem zvoniku naznanila, da vidi dosti dima izza Krke in Muljave. "Turki!" je vse gradišče zavrelo. "Jezus, Marija — Turki!"

Trlep se je prekrizal, rekel pa ni nobene, le pisano je pogledal okoli sebe in vzdihnil.

"Pripravimo se!" je Radoh tiho rekel in mu pokimal. "Bog vedi, ali se posebno krdelo Turkov ne bliža že tudi nam. Veli, naj moški stopijo za obzidje in naj se vsi drugi tudi pripravijo za pomoč!"

O, pa ni bilo treba nobenega povelja. Tisti dim tam v dalji je pognal pokonci vse. Može in mladeniči so se z beti in s čekani postavili za obzidje, ženske in nadložni so znašli kamenje, da bi ga brambovci lučali po Turkih, otroci in stari pa so s povzdignjenimi rokami v polni cerkvi na ves glas pomoči prosili Mater božjo.

Trlep je z Radohom mirno urejal obrambne priprave, hvalil tu, grajal tam in gledal dim, ki se je izza hribja dvigal v nebo.

"Jezus, kako je neki v Stični?" ga je grelo. "Ali so se oteli, ali so jih Turki zajeli?"

"Tamle okoli je zdajle vroče," je tudi Radoh momljaj sam vase. "Ubogi ljudje, če se niso kam zaklonili!"

"O, tlačani so se razbežali, menihi me pa res skrbijo," se je razodeval Radoh. "Kar v Stično bom stopil, videti moram, kaj je."

"Kar je, je; pomagati ne moreš, nikamor mi ne rini!"

"Pa vendar moram zvedeti, kako je v Stični."

"Kaj ti mar Stična. Za Primskovo skrbim in neumen ne bodi!"

"Hudo mi je, ne morem pomagati."

"Nikar! Kdo te je Stični po-

stavil za varuha?"

Vrela sta tako glasno, da sta pristopili tudi Trlepka in Maruša.

"O ti topoglavci, kaj spet noriš?" je Trlepka javkala. "Le pojdi, samo mene pogubi prej; da se grizla ne bom več zaradi tebe!"

"Ali so ti menihi več kakor mati in jaz in mi vsi?" mu je Maruša očitala in ga mlo gledala skozi meglo zatajenih solza.

Da, videl je njene solze in se jih je bal; njena ljubezen ga je božala, rad bi bil rekel kaj ljubeza, pa svoji ljubezni do nje ni v besedi mogel dati pravične podobe in izreči zares resnične misli o skrbi za stiške menihe.

"Pa zakaj ne bi šel, da bi vsaj videl, kako je v Stični, se je tiho upiral.

"Počakaj, glej ga, dokler ne veš, kako bo tukaj!"

"Saj res, kam bi hodil, ko ti iz vsakega grma utegne planiti Turek?" je pritikal starec iz gruč, ki se je zgrinjala okoli njih.

"Stične ne boš rešil, če so jo Turki obstopili, le sebe boš pogubil prav po nepotrebnem."

"I, pa naj kdo drug stopi v Stično, da ne boš mencorilil," je sosed svetoval. "Kdo bi šel?" se je ozrl.

"Jaz!" je zavpila Urša in se

prerinila pred Trlepa. "Jaz pojdem, samo povejte, kaj mi je storiti!"

Trlep jo je debelo pogledal, drugi so se zasmejali: "Saj res, Urša naj gre! Brdavsasta je; zažosti, samo v roke ji dajte kaj trdega, pa se bo tudi vrnila srečno!"

"Ali na Turka mi popazite malo, da je dedec ne ulekne kam!" je velikanka skrbela in gledala po vseh. "In da lačen ne bo!"

"O, le brez srbi. Urša uršasta!" so ženske regljale. "Obenaj ne boš!"

"E, kaj, saj si bo še danes ujela drugega, ki bo čvrst ko dren in živ ko gliva!"

"No, Bog daj srečo!"

Pa Urša jih ni poslušala, le kar Trlepa je gledala in čakala, kaj ji bo naročil.

"Ti za to pot nisi," ji je Trlep počasi odkimal; "res nisi. Iti moram sam."

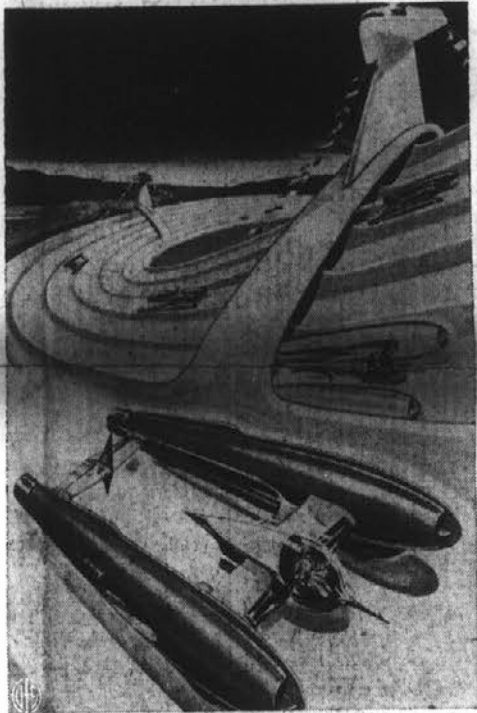
"Kako bi šli, če so mati hudi in Maruša žalostna? Naj stopim jaz, naj, saj se ne bojim nikogar!"

"O, vem, da si upaš dosti," se je posmešnil.

"In vse bom opravila po besedi, le brez skrbi bodite!"

Med tem je Liza odnekod privlekla Kopicča.

(Dalje prihodnjik.)

Gornja slika nam kaže načrt za super dirkališče, kjer bodo avtomobili na "jet" pogon lahko drveli s hitrostjo do 300 milj na uro. Načrt so izdelali avtomobilski inženirji v Detroitu, ki predvidevajo take dirke. Tako dirkališče, ki bi stalo \$5,000,000 naj bi bilo zvrženo na pripravnem prostoru 30 milj severno od Detroita.

HITTING THE NAIL ON THE THUMB

za čistejši, gorkejši, zdravejši
dom PRIHODNJO ZIMO

Naročite naš moderni
Chrysler Airtemp
furnez... DANES!

Preskrbite si enakomerno, zanesljivo, brez stnosti gretje za vaš dom prihodnjo zimo z instalacijo Chrysler Airtemp jednolige furneze danes. Ta od Chrysler napravljena grelna ednica z nadmerno (22") odprtno zagotavlja največjo vestnost gretja z mnogo manj rabe premoga. Chrysler Airtemp stoker ali burner na olje se lahko doda kadarkoli za popolno avtomatizacijo ogrevanja. Furnez na plin in olje se tudi dobe.

ZIMA SE BLIŽA...
STORITE DANES!

TEMPERATURE EQUIPMENT CORPORATION
CLEVELAND, OHIO
4505 EUCLED AVENUE

Prosim, pošljite mi kompletno informacijo in novo nizko ceno na modernih Chrysler Airtemp furnezih stokerjih in oljnih burnerjih.

IME _____ DRŽAVA _____
ULICA _____
MESTO _____

Poslušajte, T.E.C. radijski glas vsako jutro ob 8:45 na WTAM.

TEMPERATURE EQUIPMENT CORP.

Product of CHRYSLER CORPORATION Engineering Skill

Našim naročnikom v Chicagu

nagranjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE

FRANK OVELBAR, lastnik.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1146 E. 61st St.

Pozor gospodarji hiš!

Kadar potrebuje vaša streha popravila, kritja z asfaltom ali skrlja, popravo elebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 35 let v tem podjetju in dobro poznamo tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033

6115 LORAIN AVE.

Garfield 3434

Kadar pokličete, vprašajte za MR. GEORGE F. LOZICH